

21. februāris – Starptautiskā dzimtās valodas diena

(no UNESCO svinamo dienu kalendāra)

Starptautisko dzimtās valodas dienu atzīmē kopš 1999. gada. UNESCO organizācija to ir ierakstījusi savā atzīmējamo dienu kalendārā. Tās mērķis ir izcelt valodas nozīmi ikdienas komunikācijā, pašizpaušmē, sabiedrības veidošanā, zināšanu apgūšanā un tālākā nodošanā.

Ar savām dzīvēm - notikumiem, vārdiem, darbiem un domām - mēs veidojam vienotu tekstu, kas iederas pasaules kontekstā. Arī valodai tur ir sava vieta – nozīmīga un vienreizēja. Laikā, kad notiek globalizācija, integrācija un citi procesi, valodas tuvinās, saplūst, izzūd, tiek aizstātas ar zīmēm, paskatīsimies uz valodu kā vērtību. Riebiņu vidusskolas 11. klases skolēni spriež par valodas nozīmi, lomu cilvēka dzīvē un nonāk līdz savas vietas izpratnei un piederībai dzimtajai zemei.

Latviešu valoda ir mana dzimtā valoda. Valoda ir komunikācijas, arī domu izteikšanas līdzeklis, bez tās cilvēks būtu tukšums, dzīve būtu bezjēdzīga. Mana valoda veido mani un manu iekšējo pasauli. Bez valodas būtu grūti pilnveidot sevi. Ar valodu es daru visu, tā ir neatņemama daļa no manis. (Laura S.)

Valoda ir liela vērtība ikvienam cilvēkam. Tas ir saziņas līdzeklis starp cilvēkiem. Bez valodas nav iespējama komunikācija, kā rezultātā nevar dalīties vienam ar otru ne priekos, ne bēdās, ne arī jūtās. Bez valodas mēs vienkārši eksistējam, nevis dzīvojam.

Dzimtā valoda - jēdziens, kurš tiek iemācīts jau no pašas bērnības. Tie cilvēki, kuri izkropļo savu dzimto valodu, neuzskata to par vērtību, viņi neaizdomājas par to: ja nebūtu dzimtās valodas, tad nerastos identitāte jeb piederība pie kādas noteiktas valsts.

Ir jāzina ne tikai sava dzimtā valoda, bet vairākas, jo valodas padara mūs bagātākus. (Laura Z.)

Valodu kā vērtību saprotu tā:

zinot valodu, var iemācīties vēl arī citas, lai varētu komunicēt ar citu valodu pratējiem;

ar valodas palīdzību mēs varam apgūt citus priekšmetus un gūt zināšanas;

valodas zināšanas palīdz sasniegt dzīves mērķi;

valoda vieno cilvēkus un dažādās valodās runājošās ģimenes;

zinot valodas, var braukt uz citām valstīm un brīvi sarunāties, bez bailēm, ka tevi nesapratīs.

(Vikentijs T.)

Man ir divas dzimtās valodas: latviešu un krievu, es par to esmu ļoti priecīga. Mana ģimene man iemācīja lasīt, rakstīt, runāt un izprast savas domas. Mana ģimene man iemācīja arī sasniegt savu mērķi un valodu zināšanas. Man ir liels prieks, ka es apgūstu arī svešvalodas. Es cienu savas valodas un izmantoju tās ikdienā. (Viktorija G.)

Mana dzimtā valoda ir latviešu, tā runā man apkārtējie cilvēki, un es cenšos runāt literāri pareizā valodā, nelietot svešvārdus, kas nejauši ienākuši no citām valodām un neiederas. Ja cilvēks zina daudz valodu, tad tas ir ļoti labi, jo viņš var komunicēt ar lielāku skaitu cilvēku, tad ir plašāks redzesloks un skats uz pasauli.

Savu valodu vajag sargāt, godā turēt, jo nekur citur uz pasaules tai nav tādas vērtības.

Cieniet savu valodu, tad citi arī cienīs tavu dzimto zemi! (Kristīne L.)

Materiālu sagatavoja Riebiņu vidusskolas filozofijas skolotāja Irēna Ormane